

EUROPOS PILIEČIŲ FORUMAS PASIRENGIMO KLAUSIMAIS

Informacinis **paketas**

*150 atsitiktine tvarka atrinktų piliečių iš
visos ES aptaria gyventojų pasirengimą*

Šio dokumento turinys nelaikytinas oficialia Europos Komisijos pozicija.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2026

© Europos Sąjunga, 2026

Komisijos dokumentų pakartotinio naudojimo politika įgyvendinama 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimu 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal licenciją „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinai naudoti leidžiama, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Print ISBN 978-92-68-38028-4
PDF ISBN 978-92-68-37316-3

doi:10.2775/2932713
doi:10.2775/6653919

NA-01-26-006-LT-C
NA-01-26-006-LT-N

Turinys

1. ĮVADAS	3
Kas organizuoja šį forumą?	3
2. PROCESAS	4
Kas yra Europos piliečių forumai?	4
Kaip veiks šis Europos piliečių forumas pasirengimo klausimais?	4
3. UŽDUOTIS	6
Ką reikės daryti?	6
Jūsų vaidmuo	7
4. TEMA	8
A) Kas yra pasirengimas?	8
B) Kokius aspektus apima pasirengimas?	8
C) Kas yra ES pasirengimo krizėms strategija?	9
D) Kokie yra galimi padariniai ir kompromisai?	9
E) Svarstylini klausimai	10
5. PAPILDOMI IŠTEKLIAI	11
Siūlomų išteklių sąrašas	11
Jei norite dar labiau pasigilinti į šią temą	11

EUROPEAN CITIZENS' PANEL

New European Budget

European Citizens' Panel
on a new EU Budget fit
for our ambitions

1 / Įvadas

Nuoširdžiai sveikiname prisijungus prie Europos piliečių forumo pasirengimo klausimais. Ačiū, kad dalyvaujate. Tikimės, kad ši patirtis jums bus maloni, įkvepianti ir prasminga. Priėmę šį Europos Komisijos kvietimą, pradėsite ypatingą kelionę. Nuo 2021 m. panašiuose Europos piliečių forumuose dalyvavo beveik 2 000 asmenų iš visos Europos. Jie dalijosi savo nuomonėmis ir padėjo formuoti ES politiką. Dabar jūsų eilė!

Esate vienas iš 150 atsitiktinai atrinktų piliečių iš visų 27 Europos Sąjungos (ES) valstybių narių, aptarsiančių itin svarbią **gyventojų pasirengimo** temą. Tai darysite trijose 2026 m. pavasarį vyksiančiose sesijose bendradarbiaudami su ekspertais ir kitais piliečiais.

Netrukus pradėsite svarbią kelionę – piliečių diskusijas apie pasirengimą krizėms. Krizės yra rimti įvykiai, galintys sutrikdyti bendruomenės gyvenimą ir apsunkinti daugelio žmonių kasdienybę. Tai, be kita ko, ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai, pandemijos, ilgalaikiai elektros energijos tiekimo sutrikimai, kibernetiniai išpuoliai ar hibridinės grėsmės. Būti pasirengusiems reikšia imtis veiksmų prieš kam nors atsitinkant.

Kartu svarstysite, kaip Europa ir jos gyventojai galėtų geriau numatyti įvairias krizes, joms pasirengti, į jas reaguoti ir po jų atsigauti.

KAS ORGANIZUOJA ŠĮ FORUMĄ?

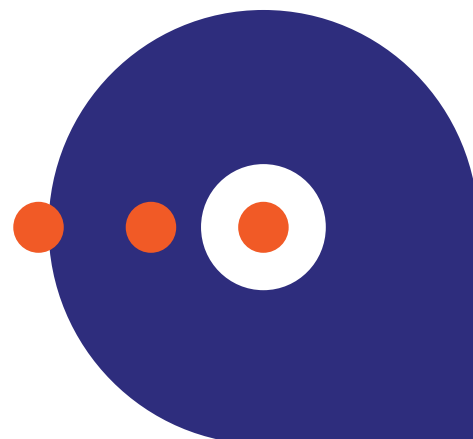
Europos piliečių forumą pasirengimo klausimais organizuoja **Europos Komisija**. Komisija – tai ES institucija, kuri teikia naujų teisės aktų pasiūlymus ir užtikrina, kad būtų laikomasi galiojančių teisės aktų. Ji rūpinasi kasdiene ES veikla, kaip antai programų vykdymu ir biudžeto valdymu. Komisija siekia gerinti gyvenimą Europoje tokiose srityse kaip prekyba, aplinka ir sąžininga konkurencija. Ji taip pat padeda ES valstybėms narėms nacionaliniu lygmeniu stiprinti administravimą, švietimo ir sveikatos priežiūros sistemas ir užtikrinti, kad Europa būtų pasirengusi išvengti įvairias krizes.

Viena iš iniciatyvų, kuriomis siekiama didinti Europos atsparumą, yra 2025 m. kovo mėn. Europos Komisijos pristatyta [ES pasirengimo krizėms strategija](#). Sėkmingas šios strategijos įgyvendinimas priklauso nuo aktyvaus vietos organizacijų ir piliečių dalyvavimo stiprinant bendrą atsparumą dabartinėms ir būsimoms krizėms.

Daugelį šioje strategijoje siūlomų veiksmų dar reikia išplėtoti. Jūsų rekomendacijos ir pasiūlymai padės nustatyti kai kurių iš šių veiksmų kryptį ir užtikrinti, kad jie būtų įtraukūs, veiksmingi ir atitiktų visų piliečių poreikius. Kartu su kitais dalyviais prisidėsite prie būsimo ES pasirengimo formavimo.

Šis informacinis paketas padės jums žengti žingsnį po žingsnio. Jį sudaro trys dalys.

- **Procesas.** Kas yra Europos piliečių forumai?
- **Užduotis.** Ką reikės daryti?
- **Tema.** Ką reikia žinoti apie pasirengimą?

2/ Procesas

KAS YRA EUROPOS PILIEČIŲ FORUMAI?

Europos piliečių forumuose suburiami 150 atsitiktinai atrinktų dalyvių iš visų 27 ES valstybių narių, kad jie aptartų būsimas ES ateičiai svarbias iniciatyvas. Dabar jūsų eilė. Prisijungsite prie kitų 149 dalyvių, atrinktų taip, kad atspindėtų ES piliečių įvairovę, pavyzdžiui, pagal amžių, lytį ar pilietybę. Kas trečias forumo dalyvis bus jaunesnis nei 29 metų. Kartu sudarysite Europos piliečių forumą pasirengimo klausimais.

Piliečių forumai Europos lygmeniu pirmą kartą buvo sušaukti per 2021–2022 m. vykusią Konferenciją dėl Europos ateities. Jos metu paaiškėjo, koks vertingas gali būti piliečių indėlis, o 800 atsitiktinai atrinktų piliečių paprašė suteikti daugiau galimybių dalyvauti ES sprendimų priėmimo procese. Reaguodama į šį prašymą, Komisija piliečių forumus pavertė įprasta Europos politikos formavimo dalimi. Nuo tada piliečiai dirbo nagrinėdami tokias temas kaip [maisto švaistymo mažinimas](#), [virtualių pasaulių kūrimas](#), [mobilumo mokymosi tikslais skatinimas](#), [energijos vartojimo efektyvumas](#), [kova su neapykanta visuomenėje](#), [ES ilgalaikis biudžetas](#) ir [kartų tarpusavio teisingumas](#).

KAIP VEIKS ŠIS EUROPOS PILIEČIŲ FORUMAS PASIRENGIMO KLAUSIMAIS?

Forume bendradarbiavimas **mažose grupėse** (po maždaug 12 asmenų) derinamas su darbu **didesnėse sesijose** (vadinamose plenarinėmis sesijomis), į kurias susirenka visi dalyviai. Mažose grupėse gilinsitės į įvairius pasirengimo temas aspektus, keisitės nuomonėmis ir rengsite idėjas galutinėms rekomendacijoms. Plenarinėse sesijose galėsite pasidalyti savo mintimis, išklaudyti vieni kitų bei ekspertų nuomonę ir pateikti atsiliepimų dėl kitų mažų grupių parengtų idėjų. Proceso pabaigoje rekomendacijoms turės pritarti visas forumas. Tada Europos Komisija į šias rekomendacijas atsižvelgs įgyvendindama ES pasirengimo krizėms strategiją.

Galėsite kalbėti ta ES kalba, kurią vartoti jums patogiau, nes profesionalūs vertėjai žodžiu užtikrins, kad visi dalyviai suprastų vieni kitus visomis 24 oficialiosiomis ES kalbomis.

Jums taip pat padės:

- **Žinių komiteto ekspertai:** jie galės atsakyti į jūsų klausimus, paaiškinti temą ir pateikti bendrąją informaciją – tiek apie pasirengimą, tiek apie ES procedūras. Taip pat galėsite pasikeisti nuomonėmis su kitais įvairiais pranešėjais, kurie gali būti pilietinės visuomenės, verslo asociacijų, ES institucijų ar akademinės bendruomenės atstovai;
- **moderatoriai:** jie padės užtikrinti sklandų mažųjų grupių sesijų darbą ir pasirūpins, kad kiekvienas galėtų išsakyti savo nuomonę ir būtų išklaustyti. Jie taip pat suteiks jums įvairių priemonių, padedančių bendradarbiauti ir bendrai priimti sprendimus;
- **organizacinė grupė:** jei jums reikia pagalbos, turite klausimų ar susiduriate su sunkumais dėl to, kaip vyksta darbas, arba pastebėjote kažką, ko neturėtų būti, nedvejodami kreipkitės į **įtraukties pareigūną (-ę)**;
- **Europos Komisijos darbuotojai:** jie įsiklausys į jūsų diskusijas ir pasistengs jūsų rekomendacijas įtraukti į savo darbą, susijusį su ES pasirengimo krizėms strategijos įgyvendinimu.

Jūsų sesijas gali stebėti tam tikri **stebėtojai**, pavyzdžiui, akademiniai tyrėjai, tačiau diskusijose jie nedalyvaus. **Žurnalistai ir žiniasklaidos atstovai** taip pat gali prašyti iš jūsų paimti interviu, kad galėtų jūsų patirtimi pasidalyti su platesne visuomene, tačiau tokia veikla yra savanoriška ir jums nereikės dalyvauti jokiam interviu, jeigu to nenorėsite.

Su kitais dalyviais susitiksime tris kartus: du kartus asmeniškai Briuselyje (Belgija) ir vieną kartą internetu.

- 1-oji sesija:
2026 m. kovo 20–22 d. (Briuselyje)
- 2-oji sesija:
2026 m. balandžio 24–26 d. (internetu, naudojantis vaizdo konferencijų priemone)
- 3-ioji sesija:
2026 m. gegužės 22–24 d. (Briuselyje)

Prašome laikytis susitikimų tvarkaraščio ir būtinai dalyvauti visose pagal programą numatytose sesijose. Visus jūsų klausimus dėl kelionių, viešbučių ir maitinimo, taip pat bet kokius organizacinius klausimus spręs ir į juos atsakys už renginį atsakinga grupė. Su ja galite susisiekti adresu info@futureu.events. Jei kils praktinių sunkumų, padės mūsų palaikymo komanda. Jei turite medicininių poreikių, nedelsdami apie tai praneškite – pagalba bus suteikta vietoje arba jūsų viešbučio registratūroje. Jei turite su prieinamumu susijusių poreikių arba jums reikalinga pagalba, galite atvykti kartu su lydinčiuoju asmeniu, kuris jums padėtų forumo metu. Jei esate nepilnametis, turėsite atvykti su lydinčiuoju asmeniu. Vis dėlto forumo diskusijose gali dalyvauti tik atsitiktinai atrinkti piliečiai. **Lydintieji asmenys** gali prisijungti stebėtojų teisėmis ir dalyvauti socialiniuose susitikimuose.

Kiekvieną vakarą (ketvirtadienį, penktadienį, šeštadienį) rengsime neoficialius socialinius renginius, pavyzdžiui, vakarienes ar priėmimus. Tai bus puiki proga susitikti su kitais dalyviais iš visos ES. Dalyvavimas šiuose renginiuose yra savanoriškas, tačiau nuoširdžiai raginame prisijungti!

Be šio forumo, taip pat rengiame internetines diskusijas [Piliečių dalyvavimo platformoje](#), prie kurių gali prisijungti bet kuris Europos Sąjungos pilietis, norintis pasidalyti savo idėjomis pasirengimo tema. Galite informuoti savo šeimos narius, draugus ir kolegas, kad jie internetu prisijungtų prie šių diskusijų ir pasidalytų savo nuomonėmis.

Taip pat kviečiame socialiniuose tinkluose papasakoti apie savo dalyvavimo šiame forume patirtį, tik nepamirškite, kad negalima skelbti kitų dalyvių asmeninės informacijos ar nuomonių, ir gerbkite visų žmonių privatumą. Socialinių tinklų įrašus galite pažymėti tokiais saitažodžiais kaip [#EuropeanCitizenPanel](#), [#EuropeanUnion](#), [#EUhaveyoursay](#) ir [#EuropeanCommission](#).

3/ Užduotis

KĄ REIKĖS DARYTI?

Šiuo metu Europa išgyvena keletą vienu metu vykstančių krizių, įskaitant pandemiją, potvynius ir gamtos gaisrus, elektros energijos tiekimo nutraukimus, kibernetinius išpuolius ir geopolitines grėsmes. Šios krizės prisideda prie visuotinio piliečių nesaugumo jausmo.

Susiduriant su vis intensyvesnėmis ir dažnesnėmis krizėmis nei kada nors anksčiau, labai svarbu, kad ES ir europiečiai būtų pakankamai pasirengę galimiems ateities įvykiams ir prie jų prisitaikę, taip pat gebėtų veiksmingai į juos reaguoti.

Būti pasirengusiems reiškia galėti numatyti krizes ir imtis praktinių veiksmų prieš įvykstant nelaimėms. Tam reikia įgyti žinių apie galimą riziką, iš anksto imtis veiksmų ir bendradarbiauti siekiant sušvelninti rizikos poveikį.

Kuriant atsparią visuomenę labai svarbus vaidmuo tenka piliečiams. Kad rytoj būtume saugesni, visi turime tapti aktyviais pasirengimo krizėms ir reagavimo į jas dalyviais, ir į šiuos procesus turi būti įtrauktos visos visuomenės grupės.

Tai atitinka vadinamąjį gyventojų pasirengimo principą, pagal kurį visi žino, ką galima padaryti, ir yra pasirengę greitai imtis veiksmų krizės atveju. Tai ir [ES pasirengimo krizėms strategijos](#) dalis – Europos Komisija prašo jūsų patarimų, kaip šią strategiją būtų galima praktiškai įgyvendinti Europos gyventojų lygmeniu. **Pasirengimas – bendros atsakomybės sritis.** Joje visi – valdžios institucijos, žiniasklaida, švietimo, mokymo ir kultūros įstaigos, jaunimo ir pilietinės visuomenės organizacijos, įmonės, vietos tinklai ir bendruomenės, taip pat visų amžiaus grupių asmenys – **atlieka nepaprastai svarbų vaidmenį.**

2025 m. pirmąjį pusmetį Europos Komisija priėmė [ES pasirengimo krizėms strategiją](#). Tai buvo Europos lygmeniu – ES ir jos valstybių narių – dedamų pastangų pakeisti mūsų požiūrį į prevenciją, pasirengimą ir reagavimą rezultatas. Svarbiausia yra tai, jog šioje strategijoje pripažįstama, kad labai svarbu didinti informuotumą ir įgalinti visus, įskaitant piliečius, dalyvauti tiek individualaus, tiek kolektyvinio pasirengimo veikloje.

JŪSŲ VAIDMUO

Jūs, kaip piliečių forumo nario, vaidmuo – pasidalyti savo patirtimi, idėjomis ir nuomonėmis apie gyventojų pasirengimą ir padėti parengti pasiūlymus, į kuriuos ES institucijos galėtų atsižvelgti įgyvendindamos ES pasirengimo krizėms strategiją tiek Europos, tiek vietos lygmeniu.

Kviečiame aptarti šiuos pagrindinius klausimus ir į juos atsakyti:

- 1) **Kaip būtų galima įtraukti visus Europos Sąjungos piliečius, suteikti jiems daugiau galių ir užtikrinti, kad jie būtų geriau pasirengę krizėms?**
- 2) **Kaip užtikrinti, kad ES pasirengimo krizėms strategijoje numatyti veiksmai ir iniciatyvos būtų įtraukūs, veiksmingi ir atitiktų visų piliečių poreikius?**

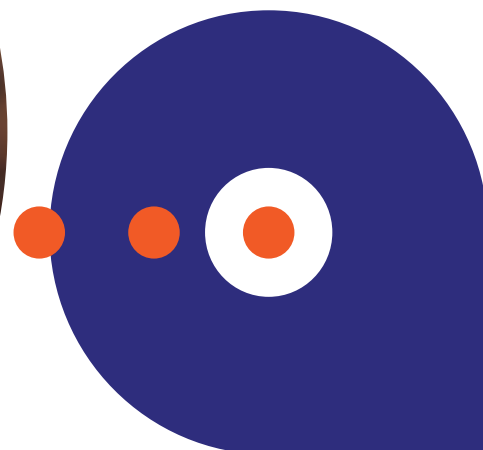
Šiuos pagrindinius klausimus kartu su kitais forumo nariais, padedami ekspertų ir moderatorių, svarstysite per tris sesijas.

1-OJI SESIJA. Kartu su kitais dalyviais pirmiausia susipažinsite su veiksmais, kurių pasirengimo srityje imamasi vietos, nacionaliniu ir Europos lygmenimis. Tai padės jums **įgyti bendrą supratimą apie gyventojų pasirengimą** ir šio piliečių forumo diskusijų sritį. Nustatysite įvairius iššūkius, taip pat galimybes ir galimas veiksmų sritis, kuriose galime gerinti individualų ir kolektyvinį pasirengimą ateityje įveikti įvairias krizes.

2-OJI SESIJA. Pradėsite rengti **pasiūlymus ir novatoriškus sprendimus**, kaip gerinti pasirengimą savo bendruomenėse ir už jų ribų. Išklausysite ekspertų, tyrėjų ir kūrybingų mąstytojų nuomones, o tada dirbsite grupėse, kad parengtumėte konkrečias idėjas ir pasiūlymus.

3-IOJI SESIJA. Tobulinsite ir užbaigsite savo idėjas ir pasiūlymus. Galiausiai jie taps **galutinėmis rekomendacijomis**, skirtomis Europos Komisijai. Dėl šių rekomendacijų bus balsuojama ir jos bus priimtos šios baigiamosios sesijos pabaigoje.

Iki forumo pabaigos jūsų bendra vizija, prioritetai ir rekomendacijos padės toliau svarstyti, kaip turėtų būti įgyvendinama ES pasirengimo krizėms strategija. Jie taip pat padės ES ir jos valstybėms narėms parengti veiksmus, kurie atitiktų piliečių poreikius, būtų įtraukūs, prasmingi ir veiksmingi. Europos Komisija taip pat paskelbs galutinę šio Europos piliečių forumo ataskaitą – joje bus pateikta forume vykusių diskusijų santrauka ir visos jūsų bei kitų 149 ES piliečių pasiūlytos rekomendacijos.

4/ Tema

Krizės – pradedant potvyniais ir karščio bangomis ir baigiant elektros energijos tiekimo sutrikimais ir pandemijomis – gali kilti bet kuriuo metu. Tai, kaip mums pavyks jas atremti, priklauso nuo to, kaip joms būsime pasirengę iš anksto.

A) Kas yra pasirengimas?

Pasirengimas – tai žmonių, bendruomenių, įmonių ir vyriausybių gebėjimo kartu reaguoti, kai įvyksta kas nors netikėta, ir atsigauti po tokių reiškinų stiprinimas.

Pasirengimas taip pat yra:

- **įsitraukimas ir atsakomybės prisiėmimas.** Visuomenės saugumas ir sauga yra bendros atsakomybės sritis, kurioje kiekvienas asmuo atlieka tam tikrą vaidmenį. Kiekvienas prisideda pagal savo galimybes: pradedant vietos ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, žiniasklaida, mokyklomis, pilietine visuomene, privačiomis įmonėmis ir baigiant vietos tinklais ir pavieniais piliečiais – tiek jaunais, tiek vyresnio amžiaus;
- **informuotumas apie riziką.** Būti informuotiems reiškia įgyti žinių apie galimą riziką ir tai, kaip ji gali paveikti visuomenę ir jos piliečius, taip pat suprasti, kaip svarbu bendradarbiauti siekiant kuo labiau sumažinti jos poveikį. Tai apima ir psichologinį pasirengimą krizėms: suvokimą, kad krizė gali įvykti, žinojimą, kad galite daryti įtaką savo saugumui, ir pasitikėjimą savo gebėjimu įveikti krizę (**saviveiksmingumą**). Šis aspektas glaudžiai susijęs su

atsparumu, t. y. gebėjimu veiksmingai reaguoti įvykus ekstremaliosioms situacijoms ar nelaimėms, prie jų prisitaikyti ir greitai atsigauti;

- **praktiniai veiksmai prieš prasidedant krizei.** Pavyzdžiui: žinoti, kur rasti informacijos ir kaip nuolat būti informuotiems, susipažinti su vietos ekstremaliųjų situacijų valdymo planais, turėti išgyvenimo priemonių rinkinį, kad būtų galima 72 valandas pasirūpinti savimi, lankyti pirmosios pagalbos kursus, susipažinti su kaimynais arba įsitraukti į vietos bendruomenės tinklus, pavyzdžiui, užsiimti savanoriška veikla.

B) Kokius aspektus apima pasirengimas?

Kviečiame aptarti plačią pasirengimo įvairiais visuomenės lygmenimis sritį, ypač aspektus, susijusius su gyventojų pasirengimu įvairioms krizėms, kaip antai:

- **gamtiniai pavojai:** potvyniai, gamtos gaisrai, žemės drebėjimai, ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai, kurie dar labiau sustiprėja dėl klimato kaitos, ir grėsmės sveikatai, pavyzdžiui, infekcinės ligos ir pandemijos;
- **žmogaus sukeltos nelaimės:** pramoninės avarijos, technologiniai gedimai, ChBRB (cheminės, biologinės, radiologinės ir branduolinės) grėsmės;
- **hibridinės grėsmės:** kibernetiniai išpuoliai, dezinformacijos kampanijos ir užsienio vykdomas manipuliavimas informacija ir kišimasis (angl. FIMI), taip pat ypatingos svarbos infrastruktūros sabotažas;
- **geopolitinės krizės:** ginkluoti konfliktai, įskaitant ginkluotos agresijos prieš valstybes nares galimybę.

Gyventojų pasirengimą galite vertinti žvelgdami iš trijų pagrindinių perspektyvų:

- 1) **savo ir savo namų ūkio** pasirengimo krizėms;
- 2) **savo vietos bendruomenės** (pavyzdžiui, šeimos narių, draugų, kaimynų, pilietinės visuomenės) pasirengimo krizėms;
- 3) **vietos ir nacionalinių institucijų** teikiamos paramos ir bendradarbiavimo su jomis.

C) Kas yra ES pasirengimo krizėms strategija?

[ES pasirengimo krizėms strategija](#) yra Europos planas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad visi – vyriausybės, bendruomenės ir piliečiai – būtų geriau pasirengę krizėms. Ja siekiama padėti Europai būti pasirengusiai greitai ir veiksmingai reaguoti, jeigu to prireiktų. Strategija grindžiama trimis pagrindiniais toliau išdėstytais principais.

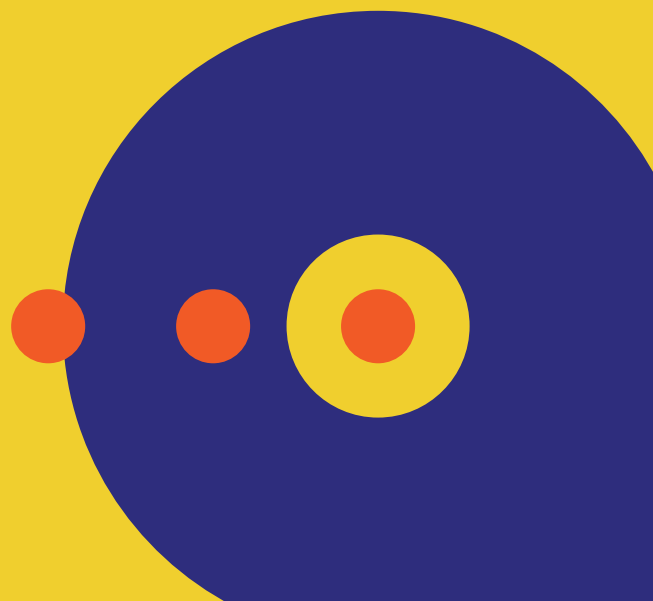
- 1) **Integruotas visus pavojus apimantis požiūris**
Strategijoje nagrinėjama, **kaip**, užuot atskirai rengusis kiekvienai galimai nelaimei, **pasirengti visų rūšių pavojams**. Taip didinamas pasirengimo lankstumas ir veiksmingumas.
- 2) **Visos visuomenės įtraukimo požiūris**
Krizės gali turėti plataus masto pasekmių. Pasirengimas nėra tik ugniagesių, greitosios pagalbos automobilių vairuotojų ar sveikatos priežiūros specialistų ir skubiosios pagalbos tarnybų atliekamas darbas. Jis apima **visus**: privačias įmones, vietos valdžios institucijas, bendruomenes ir visus piliečius.
- 3) **Veiksmų visais valdžios lygmenimis požiūris**
Įvairių lygmenų – nuo vietos iki nacionalinio – valdžios institucijos skatinamos bendradarbiauti ir **būti pasirengusios sutelkti visą visuomenę**.

D) Kokie yra galimi padariniai ir kompromisai?

Kai kuriems su pasirengimu susijusiems veiksams įgyvendinti reikia sudėtingų sprendimų, kuriais būtų užtikrinta įvairių veiksmų, pavyzdžiui, vienodai svarbių interesų, ribotų išteklių arba galimų prieštaravimų tarp skirtingų vertybių, pusiausvyra. Kai kuriais atvejais nėra vieno teisingo sprendimo, veikiau reikia atidžiai apvarstyti ir palyginti kompromisus ir prioritetus. Taip pat svarbu pasirengimą pritaikyti prie individualių poreikių ir aplinkybių.

Reikia apvarstyti šiuos klausimus:

- Kaip valdžios institucijos turėtų informuoti apie riziką ir pasirengimą?
- Kaip reaguotumėte, jeigu jūsų būtų paprašyta užtikrinti savo šeimos ir bendruomenės saugumą?
- Kaip galėtumėte atsižvelgti į nacionalinius ir kultūrinius ypatumus, kurie turi įtakos žmonių gebėjimui stengtis geriau pasirengti?

E) Svarstyteni klausimai

Kad galėtumėte dalyvauti diskusijoje, apmąstykite toliau išdėstytus klausimus.

1) Asmeninis ir bendruomenės pasirengimas

- Ką jūs ir aplinkiniai žmonės turite žinoti ir daryti, kad būtumėte pasirengę?
- Kokią informaciją, jūsų nuomone, turėtų teikti institucijos, kad būtumėte pasirengę reaguoti į krizes (pvz., pateikti aiškų sąrašą, ką daryti ištikus ekstremaliajai situacijai, įdiegti sistemas, kuriomis naudojant sirenas perspėjama apie pavojų, ir kt.)?
- Kurie suinteresuotieji subjektai ir visuomenės segmentai turi būti įtraukti į įvairius krizių scenarijus (pvz., sveikatos krizės ar potvynių)?
- Kokie bendri iššūkiai trukdo jums ir kitiems pasirengti ir kaip juos galima įveikti?
- Ar žinote, kaip namuose pasiruošti išgyvenimo priemonių rinkinį, kad galėtumėte bent 72 valandas išbūti be elektros energijos, vandens ar kitų visuomeninių paslaugų?
- Ką galite ir turėtumėte padaryti, kad pagerėtų kitų jūsų bendruomenės narių pasirengimas ir padidėtų jų saugumas?
- Kokių veiksmų asmeniškai ketinate imtis savo pasirengimui pagerinti?
- Kaip pasirengimas gali tapti įprasta kasdienio žmonių gyvenimo dalimi? Kaip galime skatinti pasirengimo kultūrą?

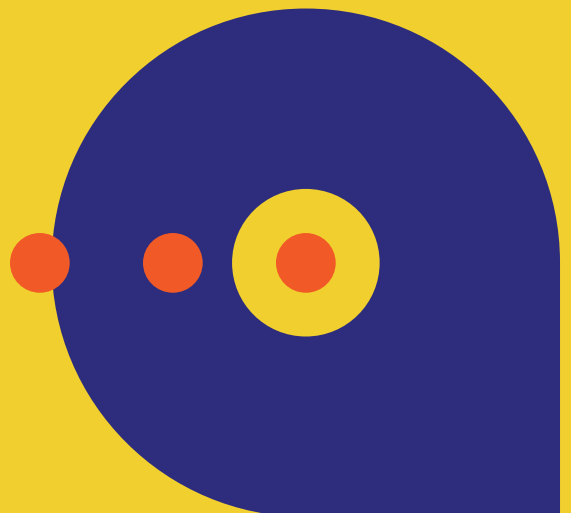
2) Komunikacija ir pasitikėjimo stiprinimas

- Kaip galime skatinti piliečių, vyriausybių ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimą, kad būtų pagerintas pasirengimas?

- Kaip užtikrinti, kad informacija apie ekstremaliąsias situacijas būtų prieinama ir aiški visiems, įskaitant rizikos grupes (pvz., asmenis su negalia, asmenis, kuriems informacija teikiama ne gimtąja kalba, vaikus, vyresnio amžiaus asmenis)?
- Kaip pasirengimo veiksmai gali padėti apsaugoti skurstančius ar socialinę atskirtį patiriančius asmenis, kuriems reikalinga papildoma ar kolektyvinė parama?
- Kaip valdžios institucijos turėtų informuoti apie riziką ir pasirengimą taip, kad jomis pasitikėtumėte?
- Kaip turėtų būti kovojama su klaidinga informacija ir dezinformacija, kartu gerbiant informacijos laisvę?
- Kaip galime užtikrinti, kad informacija apie jums kylančią riziką pasiektų sprendimus priimančius asmenis?

3) Švietimas ir gebėjimų stiprinimas

- Ar jums reikia žinių ir įgūdžių, kad galėtumėte suteikti pirmąją pagalbą?
- Ko jums, jūsų šeimos nariams ir draugams reikia iš vietos valdžios institucijų, kad būtumėte pasirengę?
- Kaip piliečiai ir vietos bendruomenės gali bendradarbiauti su ekspertais, kad būtų galima numatyti būsimas krizes, taigi kad pasirengimo planuose būtų atsižvelgiama ne tik į jau įvykusias nelaimes, bet ir į kylančią riziką?
- Kaip piliečiai ir bendruomenės turėtų dalyvauti kuriant esmines paslaugas ir infrastruktūrą (pvz., vandens, energijos ar sveikatos priežiūros), kad šios ir toliau būtų teikiamos bei veiktų prasidėjus ekstremaliems meteorologiniams reiškiniams?
- Kaip mokymą pasirengimo klausimais geriausiai integruoti į mokyklų mokymo ir jaunimo programas bei mokymąsi visą gyvenimą?

5/ Papildomi ištekliai

Ar norite plačiau panagrinėti šią temą? Toliau rasite Europos Komisijos ir Žinių komiteto išorės ekspertų jums atrinktų išteklių sąrašą. Nebūtina skaityti ar peržiūrėti jų visų (galite nežiūrėti nė vieno!), tačiau, jei smalsu sužinoti daugiau, tai gali būti paprastas, prieinamas ir naudingas įvadas į šią temą.

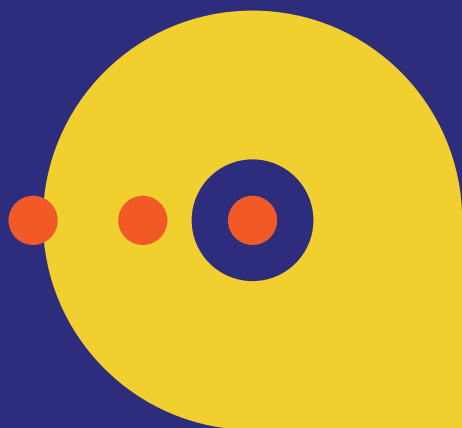
SIŪLOMŲ IŠTEKLIŲ SĄRAŠAS

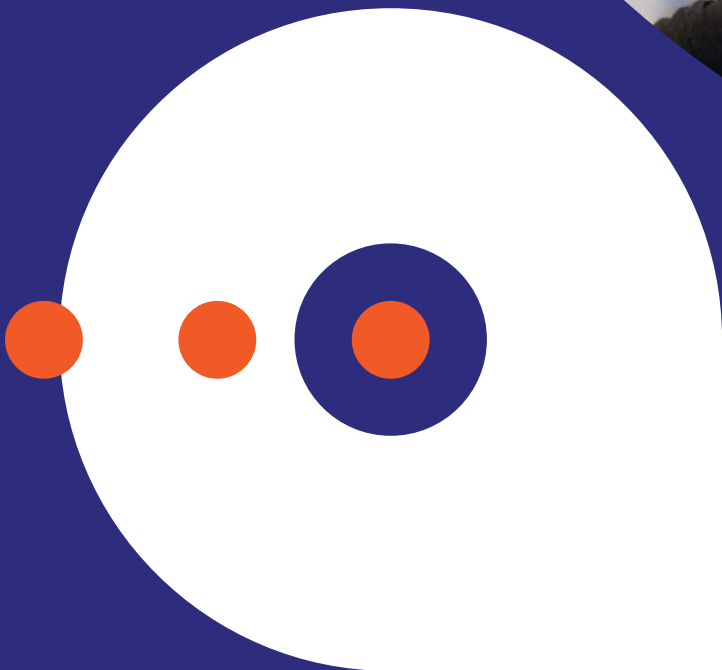
- **ES pasirengimo krizėms strategija**, įskaitant išsamesnę bendrąją informaciją, informacijos suvestines ir strategijos įgyvendinimo metodus; prieinama įvairiomis kalbomis
- **Humanitarinės operacijos, kuriomis skatinama asmenų su negalia įtrauktis. Gairės, priemonės ir ištekliai**
- **Bandomasis projektas „PreparEU“**. Rekomendacijos dėl suderintų ir įtraukčių veiksmų, skirtų gyventojų atsparumui visoje ES didinti
- **„Eurobarometro“ apklausa „ES gyventojų informuotumas apie nelaimių riziką ir pasirengimas joms“**

- Europos civilinės saugos žinių tinklas (įskaitant biblioteką ir pasirengimui skirtą skyrių, kuriame pateikiami **nacionaliniai pasirengimo vadovai piliečiams (anglų kalba): Prisijunkite. Dalykitės. Tobulėkite. | Europos civilinės saugos žinių tinklas**)
- **Vaizdo įrašų rinkinys „Draša krizės metu“**
- **Vaizdo įrašas „Paruoštas išgyvenimas pagal pašto kodą“ (anonsas)**
- **Prevencijos, parengties ir atsako veiksmų planavimas sveikatos krizių atveju**
- **Medicininis atsako priemonių strategija. Visuomenės sveikata. Europos Komisija**

JEI NORITE DAR LABIAU PASIGILINTI Į ŠIĄ TEMĄ

- **Sauli Niinistö pranešimas „Saugiau kartu. Europos civilinio ir karinio pasirengimo ir parengties stiprinimas“** (angl. *Safer together. Strengthening Europe's civilian and military preparedness and readiness*)

Europos Sąjungos
leidinių biuras